

Teisinis statusas Viešoji įstaiga; Juridinio asmens kodas 303003606, PVM kodas LT100007804217;
buveinės adresas Perkūnkiemio g. 3, LT-12127 Vilnius;

**ŠVIETIMO PROGRAMOS, APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO KLAUSIMAIS,
VYKDYMO ATASKAITA 2022 m.**

VISUOMENĖS ŠVIETIMO PROGRAMOS VYKDYMO APRAŠYMAS

2022 metais praktiškai visa visuomenės švietimo ir informavimo programos vykdymo veikla buvo nukreipta į visos visuomenės švietimą padangų atliekų teisingo tvarkymo tema, taip pat gamintojų ir importuotojų, sąžiningai vykdančių veiklą, pareigų viešinimą ir gynybą. Deja rinka vis dar pasiskirsčiusi į atsakingus ir neatsakingus verslo subjektus, gamintojai ar importuotojai, atliekų tvarkymo organizavimą vykdę individualiai, dalies arba visų savo pareigų iki šiol nevykdo, o prievolių vykdymo reikalaujama tik iš licencijuotų organizacijų. Individualiai besitvarkantiems importuotojams nėra nustatytos aiškios prievolės visuomenės švietimui, dėl to jis nėra vykdomas, be to, tokiu būdu mažėja prievolių kainos, kaip ir atliekų tvarkymas dažnai yra tik „ant popieriaus“, dėl to kolektyviai savo prievoles vykdančios atsakingi GII priversti dirbti mažiau konkurencingomis sąlygomis. 2022 metai nenusileido įtampa 2021-iesiems, dėl metų pradžioje kilusio karo, sukėlusio didelę paniką, naują nežinomybę, dėl ko rinka tapo ypač banguojančia, vėl sutriko tiekimas, pabrango viskas, nuo kuro, elektros iki algų. Atsakingai parduotų padangų kiekis, palyginus su 2021 metais, išaugo apie 19 procentų, tai reiškia, kad Lietuvoje žmonės vis dažniau renkasi atsakingą padangų platintoją bei žino savo, kaip vartotojo teises, bei jų naudą. Galime pasidžiaugti, kad su visais metų iššūkiais susitvarkėme ir juos įveikėme. Švietimo programa, kaip ir daugelis kitų veiklų mūsų šalyje, didžiąja dalimi persikėlė į virtualią erdvę, ten kur žmonės šiuo metu praleidžia daugiausia laiko, televiziją ir kt.

Didžiuojamės sukūrę jau antrąjį Lietuvoje animacinį filmuką skirtą mokyklinio amžiaus vaikams apie padangų atliekų tvarkymo svarbą. Vaikai yra Lietuvos visuomenės ateitis, todėl ugdyti juos reikia nuo mažumės, kad užaugus sąmoningumas, supratimas ir atsakomybės jausmas jau būtų prigijęs ir savaime suprantamas. Norime jog vaikai suaugtų žinodami, kad padangos irgi gali būti atlieka, o dar labiau, kad iš padangų gaminama daug kasdien matomų gaminių, todėl būtina jomis pasirūpinti tinkamai. Svarbu šviesti visuomenę, skiepyti atsakingumą ir suteikti prieinamą kiekvienam informaciją apie galimus pasirinkimus bei ilgalaikius tų pasirinkimų padarinius mąstant globaliai. Akivaizdu, kad situacija Lietuvos gamtoje gerėja, bent jau kreipimusi iš miškininkų, urėdijų žymiai sumažėjo, tai reiškia, kad gyventojus sėkmingai pasiekia informacija apie jų teises, todėl randa jie sau patogų būdą teisingai atsikratyti senų padangų. Žinoma, deja, visada bus neatsakingų, piktybiškų žmonių, verslo atstovų, kuriems nerūpi nei gamta, nei aplinka, nei visuomenės gerovė, nei prievolės, tačiau ši visuomenės turi būti įgaliojimų bei atsakingų institucijų akiratyje, gaila, bet tai nutinka retai.

Antra kryptis, tai padangų atliekų perdirbimas. Popieriniai atliekų perdirbėjai už neadekvačiai žemą kainą parduodantys „popierių“ t.y. atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, falsifikuojantys surenkamus bei faktiškai perdirbamus kiekius. O padangos savaime neišnyksta, tai reiškia, kad jos vėl gali gale bus užkrautos atsakingam verslui pavadinus „atliekų tvarkymo sistemos neveikimu“, nors labiausiai trūksta motyvuotos kontrolės iš institucijų. Būtina garsiai šviesti rinkos dalyvius apie tai kas gresia nevykdant prievolių, deja, prievolės įstatyme aiškiai aprašytos tik kolektyviai tvarkymosi būdai, o likusi rinkos dalis gyvena visai kitomis taisyklėmis. Perdirbėjų licencijos bei jų kiekybinės ribos leidžia jiems piktnaudžiauti įstatymais bei fiziškai nevykdant prievolių gauti pajamas už parašą ant popieriaus. Tai daro žalą visai rinkai, importuotojai susigundo galimybe sutaupyti, o pseudo perdirbėjai tuo sėkmingai naudojasi, tuo tarpu padangos nugula ant organizacijų, valstybės bei visos visuomenės pečių. Todėl svarbu informuoti importuotojus apie rizikas bei grėsmes kurias jie prisiima, kokią žalą daro savo pasirinkimu ne tik savo verslui, vardui, bet ir aplinkai.

Tęsiame pradėtus darbus, semiamės naujų idėjų, pradėdame naujus projektus bei turime planų, kaip pagerinti ne tik padangų atliekų surinkimo sistemą, skatinant skaidrumą, atsekamumą, bet ir visuomenės švietimo gairių plėtimą, apimant vis daugiau ir kuo skirtingesnių visuomenės grupių.

Pagrindinės informavimo bei švietimo vykdymo kryptys yra:

- apmokestinamųjų gaminių gamintojų ir importuotojų švietimas;
- apmokestinamųjų gaminių platintojų švietimas;
- apmokestinamųjų gaminių vartotojų švietimas;
- plačiosios visuomenės švietimas, adaptuotas visoms amžiaus grupėms.
- apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkytojų ir (ar) kitų asmenų švietimas.

Lentelė Nr. 1 Švietimo programos tikslai ir uždaviniai

	ŠVIETIMO PROGRAMOS TIKSLAI	ŠVIETIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI
1	Didinti Organizacijos žinomumą	- Visa svarbi informacija talpinama į organizacijos tinklalapį, bei skelbiama Facebook; - Informuojame padangų importuotojus apie kolektyvinio atliekų tvarkymo organizavimo pranašumus; - Skleidžiame informaciją apie organizaciją, narių gerąsias praktikas padangų importuotojų bei visų suinteresuotų šalių tarpe.
2	Šviesti visuomenę apie tai, kodėl ir kaip reikia tinkamai tvarkyti senas, nebetinkamas naudoti padangas	- Naudojant pasirinktas priemones, informuojame visuomenę, padangų naudotojus bei transporto priežiūros bei remonto centrus, autoservisus apie padangų atliekų netinkamo tvarkymo/atsikratymo žalą, perdirbimo bei naudojimo energijai gauti naudą ; - Naudojant pasirinktas priemones, informuojame visuomenę, padangų naudotojus bei transporto priežiūros bei remonto centrus, autoservisus apie padangų atliekų prevencijos būdus ir prevencijos naudą.
3	Skatinti vartotojus tinkamai atsikratyti padangų atliekomis	- Pasitelkus informacines priemones fiziniams ir juridiniams asmenims aiškiname apie tinkamus padangų atliekų surinkimo ir tvarkymo būdus; - Bendradarbiaujant su savivaldybėmis ir nevyriausybinio sektoriu šviečiame, rengiame bendrus netradicinius projektus, siekiant įtraukti vartotojus ir skatinti juos tapti atsakingais.
4	Informuoti visuomenę apie tai, kur tvarkingai bei atsakingai galima atsikratyti senomis padangomis (informacija apie surinkimo vietas)	Naudojant pasirinktas priemones, informuojame visuomenę, padangų naudotojus (vartotojus) bei transporto priežiūros bei remonto centrus, autoservisus apie padangų atliekų surinkimo vietas ir būdus.
5	Skleisti informaciją vartotojų bei savivaldybių, kitų tikslinių grupių tarpe apie Organizacijos veiklą.	Naudojant pasirinktas sklaidos priemones, informuojame visuomenę ir savivaldybes apie padangų atliekų surinkimo sistemą, jos prevencinę naudą, kovą su šešėliniu padangų importu bei naudą visoms suinteresuotoms šalims.

Lentelė Nr. 2 Švietimo programos priemonių vykdymo ataskaita

Eil. Nr.	Tikslinės grupės	Priemonė	Aprašymas	Rūšis	Mato vnt.	Apimtis 2022 m.					Finansavimo šaltinis ir skirtų lėšų suma eurais be PVM
						1 ketv.	2 ketv.	3 ketv.	4 ketv.	Metinis	
1	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	TV siužetai/ Radijo laidos	Padangų keitimo sezono metu būtina priminti vartotojams, gamintojams ir importuotojams bei techninių paslaugų teikėjus apie jų teises ir pareigas, bei suteikti informaciją apie padangų tvarkymo būdus ir galimybes.	Netęstinė	vnt.	1	1	38	40	80	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 10240 plius PVM
2	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Informacinio pobūdžio video kūrimas	Informacinio pobūdžio Video kūrimas ir platinamas viešojoje erdvėje - socialiniuose tinkluose.	Tęstinė	vnt.	1	3	1	1	6	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 7150 plius PVM
3	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Straipsniai spausdoje	Pagal TV siužetus straipsniai populiariuose, tematiką atitinkančiuose - žurnaluose ir jų platinimas viešojoje erdvėje - socialiniuose tinkluose.	Netęstinė	vnt.	8	1	2	2	13	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 6950 plius PVM
4	Visa Visuomenė, Mokyklinio amžiaus vaikai	Multiplikacinis filmukas Švietimo/ugdymo įstaigoms	Multiplikacinio filmuko kūrimas, platinimas ugdymo įstagos, tikslas - kuo ankstyvesnis vaikų švietimas ir atsakingo požiūrio į atliekų tvarkymą ugdymas.	Netęstinė	vnt.	1	0	0	1	2	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 6990 plius PVM
5	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Informacijos platinimas Organizacijos puslapyje	Pastovus informacijos atnaujinimas ir skelbimas Organizacijos internetiniame puslapyje.	Tęstinė	vnt.	3	2	4	1	10	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 4687,7 plius PVM

6	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Informacijos platinimas Organizacijos FB, Instagram, LinkedIn paskyrose	Pastovus informacijos atnaujinimas ir skelbimas Organizacijos socialiniuose tinkluose.	Tęstinė	vnt.	11	15	10	21	57	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 12092,3 plus PVM
7	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Seminarai, konferencijos, sporto renginiai	Atsižvelgus į situaciją šalyje ir pasaulyje, buvo nuspręsta gyvų renginių neorganizuoti. <u>Vietoje gyvų seminarų, susitikimų ir konferencijų buvo pasirinkta sukurti kokybiškus filmukus bei platinti juos ugdymo įstaigose, importuotojų tarpe, skelbti web, soc tinkluose, tv.</u>	Netęstinė	vnt.	0	0	0	0	0	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 0 plus PVM
8	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Informaciniai plakatai, lankstinukai	Aktualios informacijos lankstinukų ir plakatų platinimas tikslinėse vietose siekiant atkreipti visuomenės narių dėmesį ir tuo pačiu šviesti.	Netęstinė	vnt.	250	1500	1500	2000	5250	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 5500 plus PVM
9	Visa Visuomenė, Padangų gamintojai ir importuotojai, Padangų platintojai, Techninės priežiūros paslaugų teikėjai	Kita švietėjiška veikla priklausomai nuo judėjimo šalyje galimybių	Įvairių traukiančių dėmesį, skatinančių atsakingai žiūrėti į padangų atliekų tvarkymą priemonių diegimas. Apklausų vykdymas.	Netęstinė	vnt.	800	2	1	1	804	Organizacijos narių įnašai, skirta lėšų suma – 3660 plus PVM

*Prie švietimo programos vykdymo ataskaitos pridedama papildoma vizualinė medžiaga.

